ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre des vacations, saisi par le Ministre de l'Intérieur et de la Fonction publique, le 2 août 1963, d'une demande d'avis sur un projet de loi "apportant des modifications aux circonscriptions électorales", a donné le 13 août 1963 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste vacantiekamer, de 2e augustus 1963 door de Minister van Binnenlandse Zaken en van het Openbaar Ambt verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet "tot wijziging van de kiesomschrijvingen", heeft de 13e augustus 1963 het volgend advies gegeven :

Le projet de loi tend à apporter aux circonscriptions électorales, tant pour les élections législatives que pour les élections provinciales, les modifications que requièrent les dispositions de la loi du 8 novembre 1962 qui ont modifié les limites de certaines provinces et de certains arrondissements administratifs.

\+

\+ +

La composition et le chef-lieu des cantons électoraux visés par l'article 88 du Code électoral étant fixés par le tableau annexé à l'arrêté royal du 27 avril 1929, pris en vertu de l'article 88, alinéa 2, du Code électoral, l'article ler du projet de loi tend à modifier ledit tableau.

Il paraît toutefois peu indiqué que ce soit une loi qui modifie une annexe à un arrêté royal, cette annexe devenant ainsi pour partie l'oeuvre du Roi et pour partie l'oeuvre du législateur, alors que le Roi reste habilité à y apporter ultérieurement, fût-ce dans des cas très limités, de nouvelles modifications.

Pour éviter cet inconvénient, le Conseil d'Etat suggère de remplacer l'article ler du projet de loi par deux articles libellés comme suit :

"Article ler.-

Le nombre, la composition et les chefs-lieux des cantons électoraux visés à l'article 88 du Code électoral sont modifiés conformément aux dispositions suivantes :

.../...

I. L'arrondissement administratif de Mouscron comprend les cantons électoraux de Mouscron et de Comines.
Le canton de Mouscron comprend les communes de : Mouscron, Dottignies, Herseaux, Luingne.
Le canton de Comines comprend les communes de : Comines, Bas-Warneton, Houthem, Ploegsteert, Warneton.

II. Dans l'arrondissement administratif de Louvain, il est créé un canton électoral de Landen .
Ce canton comprend les communes de :
Landen, Attenhoven, Eliksem, Houtain l'Evêque, Laar, Neerhespen, Neerlanden, Neerwinden, Overhespen, Overwinden, Rumsdorp, Wamont, Walsbets, Wange, Wezeren.

III. Dans l'arrondissement administratif de Tongres, il est créé un canton électoral de Fouron-St-Martin.
Ce canton comprend les communes de :
Fouron-Saint-Martin, Fouron-le-Comte, Fouron-Saint-Pierre, Mouland, Remersdael, Teuven.

IV. Les communes de Bierghes et Saintes sont distraites du canton électoral de Hal et rattachées au canton électoral de Nivelles.

V. Les communes de Biévène et Saint-Pierre-Cappelle sont distraites respectivement des cantons électoraux de Lessines et Enghien et rattachées au canton électoral de Sint-Kwintens-Lennik.

.../...

VI. Les communes de L'Ecluse, Neerheylissem, Opheylissem, Zétrud-Lumay sont distraites du canton électoral de Tirlemont et rattachées au canton électoral de Jodoigne.

VII. La commune de Kooigem, distraite du canton électoral de Mouscron, est rattachée au canton électoral de Courtrai.

VIII. Les communes d'Espierres et Helchin, distraites du canton électoral de Mouscron, sont rattachées au canton électoral d'Avelgem.

IX. La commune d'Everbeek est distraite du canton électoral de Flobecq et rattachée au canton électoral de Nederbrakel.

X. Les communes d'Amougies, Orroir et Russeignies sont distraites du canton électoral de Renaix et rattachées au canton électoral de Celles.

XI. Les communes de Bassenge, Eben-Emael, Lanaye, Roclenge-sur-Geer et Wonck sont distraites du canton électoral de Zichen-Zussen-Bolder et rattachées au canton électoral de Fexhe-Slins.

.../...

XII. Les communes de Corswarem et Otrange sont distraites respectivement des cantons électoraux de Saint-Trond et de Tongres et rattachées au canton électoral de Waremme.

XIII. Les communes de Avernas-le-Bauduin, Bertrée, Cras-Avernas, Grand-Hallet, Lincent, Pellaines, Petit-Hallet, Racour, Trognée et Wansin, distraites du canton électoral de Landen, sont rattachées au canton électoral de Hannut.

Article 2.-

Le Roi est chargé d'apporter au tableau annexé à l'arrêté royal du 27 avril 1929 déterminant la composition et le chef-lieu des cantons électoraux en exécution de l'article 88 du Code électoral, les modifications qui résultent de l'article 1er".

\+

\+ \+

Quant à l'article 2 du projet, qui deviendrait l'article 3, il serait préférable de le rédiger comme suit :

.../...

"Article 3.-

... (liminaire comme au projet) ...

I. Sous la rubrique "Province de Brabant - Arrondissement administratif de Louvain", en regard de la mention "District de Tirlemont", les mots "de Landen" sont insérés après les mots "de Glabbeek-Zuurbemde".

II. a) Sous la rubrique "Province de Flandre occidentale - Arrondissement administratif de Courtrai", en regard de la mention "District de Courtrai", les mots",d'Avelgem" sont insérés après les mots "de Courtrai";

b) sous la même rubrique, le district de Mouscron est supprimé.

III. Après la rubrique "Province de Hainaut - Arrondissement administratif de Charleroi", la mention suivante est insérée : "Arrondissement administratif de Mouscron - District de Mouscron (cantons électoraux de Mouscron et de Comines)".

IV. Sous la rubrique "Province de Liège - Arrondissement administratif de Waremme", en regard de la mention "District de Waremme", les mots "de Waremme, de Hannut et de Landen" sont remplacés par les mots "de Waremme et de Hannut".

V. Sous la rubrique "Province de Limbourg - Arrondissement administratif de Tongres", en regard de la mention "District de Tongres", les mots "de Tongres et de Sichen-Sussen-Bolré" sont remplacés par les mots "de Tongres, de Fouron-Saint-Martin et de Zichen-Zussen-Bolder".

+

+ +

.../...

Il serait préférable de rédiger comme suit l'article 3 du projet (qui deviendrait l'article 4) :

"Article 4.-

Au tableau figurant à l'article 2 de la loi du 18 mai 1949 et portant répartition des Représentants et des Sénateurs élus directement par le corps électoral, sous la rubrique "Province de Hainaut", les mots "Arrondissement de Tournai-Ath" sont remplacés par les mots "Arrondissement de Tournai-Ath-Mouscron".

\+

\+ +

L'article 4 du projet (qui deviendrait l'article 5) ne donne pas lieu à observations.

Het wetsontwerp bedoelt in de kiesomschrijvingen, zowel voor de wetgevende als voor de provincieraadsverkiezingen, de wijzigingen aan te brengen, vereist door de bepalingen van de wet van 8 november 1962, die de grenzen van sommige provincies en van sommige administratieve arrondissementen hebben gewijzigd.

\+

\+ \+

De samenstelling en de hoofdplaats van de kieskantons bedoeld in artikel 88 van het Kieswetboek, zijn bepaald in de tabel die gevoegd is bij het koninklijk besluit van 27 april 1929, vastgesteld krachtens artikel 88, tweede lid, van het Kieswetboek. Artikel 1 van het ontwerp strekt dan ook tot wijziging van die tabel.

Het lijkt nochtans niet zeer geraden een bijlage van een koninklijk besluit te wijzigen door een wet, want die bijlage wordt dan voor een deel het werk van de Koning en voor een ander deel het werk van de wetgever, terwijl de Koning bevoegd blijft om er later, zij het dan in zeer beperkte gevallen, nieuwe wijzigingen in aan te brengen.

Om dat nadeel te ondervangen, geeft de Raad van State in overweging artikel 1 van het wetsontwerp te vervangen door twee artikelen, luidend als volgt :

"Artikel 1.-

Het getal, de samenstelling en de hoofdplaatsen van de kieskantons, bedoeld in artikel 88 van het Kieswetboek, worden gewijzigd overeenkomstig de volgende bepalingen :

.../...

I. Het administratief arrondissement Moeskroen omvat de kieskantons Moeskroen en Komen.
Het kanton Moeskroen bestaat uit de gemeenten :
Moeskroen, Dottenijs, Herseaux, Luingne.
Het kanton Komen bestaat uit de gemeenten :
Komen, Houthem, Neerwaasten, Ploegsteert , Waasten.

II. In het administratief arrondissement Leuven wordt een kieskanton Landen opgericht.
Dat kanton bestaat uit de gemeenten :
Landen, Attenhoven, Bliksem, Laar, Neerhespen, Neerlanden, Neerwinden, Overhespen, Overwinden, Rumsdorp, Vaasmont, Walsbets, Walshoutem, Wange, Wezeren.

III. In het administratief arrondissement Tongeren wordt een kieskanton Sint-Martens-Voeren opgericht.
Dat kanton bestaat uit de gemeenten :
Sint-Martens-Voeren, Moelingen, Remersdaal, 's-Gravenvoeren, Sint-Pieters-Voeren, Teuven.

IV. De gemeenten Bierk en Sint-Renelde worden gescheiden van het kieskanton Halle en gevoegd bij het kieskanton Nijvel.

V. De gemeenten Bever en Sint-Pieters-Kapelle worden onderscheidenlijk gescheiden van de kieskantons Lessen en Edingen en gevoegd bij het kieskanton Sint-Kwintens-Lennik.

.../...

VI. De gemeenten Neerheylissem, Opheylissem, Sluizen en Zittert-Lummen worden gescheiden van het kieskanton Tienen en gevoegd bij het kieskanton Geldenaken.

VII. De gemeente Kooigem, gescheiden van het kieskanton Moeskroen, wordt gevoegd bij het kieskanton Kortrijk.

VIII. De gemeenten Helkijn en Spiere, gescheiden van het kieskanton Moeskroen, worden gevoegd bij het kieskanton Avelgem.

IX. De gemeente Everbeek wordt gescheiden van het kieskanton Vloesberg en gevoegd bij het kieskanton Nederbrakel.

X. De gemeenten Amougies, Orroir en Rozenaken worden gescheiden van het kieskanton Ronse en gevoegd bij het kieskanton Celles.

XI. De gemeenten Bitsingen, Eben-Emael, Rukkelingen-aan-de Jeker, Ternaaien en Vonck worden gescheiden van het kieskanton Zichen-Zussen-Bolder en gevoegd bij het kieskanton Fexhe-Slins.

XII. De gemeenten Corswarem en Wouteringen worden onderscheidenlijk gescheiden van de kieskantons Sint-Truiden en Tongeren en gevoegd bij het kieskanton Borgworm.

XIII. De gemeenten Avernas-le-Bauduin, Bertrée, Cras-Avernas, Grand-Hallet, Lijsem, Pellen, Petit-Hallet, Raatshoven, Truielingen en Vansin, gescheiden van het kieskanton Landen, worden gevoegd bij het kieskanton Hannuit.

.../...

Artikel 2.-

De Koning is gelast in de tabel gevoegd bij het koninklijk besluit van 27 april 1929 tot vaststelling van de samenstelling en van de hoofdplaats van de kieskantons ter uitvoering van artikel 88 van het Kieswetboek, de wijzigingen aan te brengen die uit artikel 1 volgen".

+

+ +

Artikel 2 van het ontwerp, dat artikel 3 zou worden, kan beter als volgt worden gelezen :

"Artikel 3.-

... (Inleidende volzin zoals in het ontwerp)...

I. Onder de rubriek "Provincie Brabant - Administratief arrondissement Leuven" wordt, naast de vermelding "District Tienen", het woord "Landen" ingevoegd na het woord "Glabbeek-Zuurbemde".

II. a) Onder de rubriek "Provincie West-Vlaanderen - Administratief arrondissement Kortrijk" wordt, naast de vermelding "District Kortrijk", het woord "Avelgem" ingevoegd na het woord "Kortrijk" ;

b) onder dezelfde rubriek wordt het district Moeskroen geschrapt.

.../...

III. Na de rubriek "Provincie Henegouwen - Administratief arrondissement Charleroi" wordt de volgende vermelding ingevoegd : "Administratief arrondissement Moeskroen - District Moeskroen (kieskantons Moeskroen en Komen)".

IV. Onder de rubriek "Provincie Luik - Administratief arrondissement Borgworm" worden, naast de vermelding "District Borgworm", de woorden "Borgworm, Hannuit en Landen" vervangen door de woorden "Borgworm en Hannuit".

V. Onder de rubriek "Provincie Limburg -Administratief arrondissement Tongeren" worden, naast de vermelding "District Tongeren", de woorden "Tongeren en Sichen-Sussen-Bolré" vervangen door de woorden "Tongeren, Sint-Martens-Voeren en Zichen-Zussen-Bolder".

\+

\+ +

Het verdient aanbeveling artikel 3 van het ontwerp (dat artikel 4 zou worden) als volgt te lezen :

"Artikel 4.-

In de tabel voorkomende onder artikel 2 van de wet van 18 mei 1949 en houdende indeling van de Volksvertegenwoordigers en de rechtstreeks door het kiezerskorps verkozen Senatoren, worden onder de rubriek "Provincie Henegouwen" de woorden "Arrondissement Doornik Aat" vervangen door de woorden "Arrondissement Doornik-Aat-Moeskroen".

\+

\+ +

Bij artikel 4 van het ontwerp (dat artikel 5 zou worden) zijn geen opmerkingen te maken.

La chambre était composée de

Messieurs : F. LEPAGE, conseiller d'Etat, président
de Heren : raadsheer van State, voorzitter,

A. MAST, conseillers d'Etat,
G. HOLOYE, raadsheren van State,

R. de RYKE, assesseurs de la section de législation,
J. DE MEYER, bijzitters van de afdeling wetgeving,

G. DE LEUZE, greffier adjoint, greffier
adjunct-griffier, griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M.F.LEPAGE.

Le rapport a été présenté par M.Ch.SMOLDERS, auditeur.

De kamer was samengesteld uit

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H.F.LEPAGE.

Het verslag werd uitgebracht door de H. Ch.SMOLDERS, auditeur.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

(s) G. DE LEUZE.

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

(s) F. LEPAGE.